

EDITORIAL

Ibuyagyag kag batuan ang mga proyekto nga pangtapal sang NTF-ELCAC

Ginsuguran na nga ilarga sang rehimeng Duterte ang pagpatuman sang Barangay Development Program (BDP) sang National Task Force to End Local Communist Armed Conflict (NTF-ELCAC). Ang mga programa nga ini mga tikang nga pangpasilaw para tugahon ang ilusyon nga may dala nga “kauswagan” ang Armed Forces of the Philippines (AFP) pero sa kamatuoran labi nga magahagmak sa masa sa kabudlayan kag kapigusan.

Pila ka semana ang nagligad, ginpabugal sang NTF-ELCAC nga ginrelis na sini ang ₱20 milyon kada isa sang 215 barangay sa Region 11 nga makabaton kuno sang BDP. Ang ₱4.3 bilyon nga gingamit diri kabahin sang ₱16.4 bilyon nga pondo sang BDP sa idalom sang 2021 nga badyet ni Duterte kon sa diin gintumod ang 822 barangay nga kuno wala na sang BHB.

Ang ₱20 milyon kada barangay bahin-bahinon sa ₱12 milyon para sa mga kalsada nga “farm-to-market”; ₱3 milyon para sa pagtukod sang eskwelahan; ₱2 milyon para sa patubig kag katinlo; ₱1.5 milyon para sa reorestasyon; kag ₱1.5 mil-

yon para sa istasyon sa ikaayong lawas. Pangsilaw sa masa ang mga proyekto pang-imprastruktura nga ini agud pensaron nga may pagbag-o sa ila lugar.

Ano nga kaayuhan ang dal-on sa masang mangunguma sang mga kalsada nga kuno magpadali sa pagdulong sang produkto sa merkado kon ginakuripon man sang mga agalon nga mayduta ang ila ani; ukon ginabarat sila sang mga komersyante? Ano nga kaayuhan sang pagatukuron nga eskwelahan o klinik kon wala naman sang titser o duktor? Ano ang reorestasyon kon ang igatanom mga komersyal nga kahoy nga panginpuslan man lang sang mga

daku nga kapitalista?

Pangtapal lang ang mga ini sa pang-ibabaw nga mga problema sang masa. Wala nagasabat sa bahasan nga problema sang masa sa kaumhan: ang wala sang kaugali-ngon nga duta. Ini ang ginahalinan sang kabudlayan kag pigos nga kahimtangan. Ini ang kabangdanan sang ginaantus nila nga pagpanghimulos kag pagpamigos kag kon ngaa sila padayon nga nagasuporta kag nagapasakup sa armadong paghimakas.

Sin-o ang makabenepisyo sa mga proyekto nga ini kundi ang mga kontratista kag lokal nga burukrata kag upisyal nga amo ang magauyat sang pondo sa mga proyekto pang-imprastruktura? Wala ini sang kinatuhay sa *pork barrel* nga ginagamit sang mga kongresista para sa paghimo sang kalsada o mga *waiting shed* sa mga paborito nila nga barangay. Ang BDP amo ang *pork barrel*

sang militar, pangsuhol sa mga lokal nga upisyal kag pangsuporta sa mga paborito nila nga upisyal. Pareho sang maanomalya nga mga proyekto sang mga kongresista, pat-ud nga tadtaron man sang anomalya ang BDP.

Ang BDP isa ka daku nga proyekto pangsaywar. Luyag sang AFP kag NTF-ELCAC nga paggwaon nga ginaasikaso sang militar ang halam-balanon nga kauswagan, edukasyon, ikaayong lawas kag iban pa. Gina-paggwa sang AFP nga paagi sa BDP, makuha nila ang balatyagon kag pamentsaron sang masa agud indi na sila magbalik sa pagsuporta sa BHB.

Ginatabunan sang BDP ang maduguon nga gera sang AFP batuk sa masang mangunguma kag Lumad sa kaumhan. Ginatabunan sini ang wala-untat kag wala-kaluoy nga kampanya sang pagpamatay, pag-aresto, intimidasyon kag pagpamahug, pagpang-ipit, *red-tagging* kag pagpamilit sa pumuluyo nga “magsurender”. Ginapatuwang sang BDP ang Retooled Community Support Program (RCSP) sang AFP kon sa diin ginadeploy ang mga suldado

sang AFP sa mga komunidad nga nagapapanaog sang ala-garison nga mga pag-istrikto sa masa.

Sa paglagas nga makakuha sang pondo sa idalom sang BDP, labing magasingki ang mahigko nga gera sang AFP batuk sa masa. Magalagas ang militar nga mapadamo ang mga baryo nga paluhuron nila sa ila gahum. Labing mangin mapintas ang pasista nga pagpanalakay sa mga baryo sa desperasyon nga ihamulag ang masa sa ila hangaway, kag maderklarar nga “malimpyo” ang barangay. Labi nga magadamo ang kaso sang pagpamilit sa masa nga “magsurender” kag magpagamit sa militar. Labi subong nga mangin mapintas ang mga kaso nga ginabalusan sang militar sang ila kaakig kag pagtimalos sa masa sa baryo kada may madinalag-on nga taktikal nga opensiba ang BHB.

Pero ang labi nga makapanginpulos sa mga proyekto nga ini amo ang mga daku nga kumpanyang dumuluong kag mga daku nga burges kumprador nga nagalaway nga makasulod sa mga interyor nga lugar sa kaumhan. Kadam-an o 75.54%

(₱12.42 bilyon) sang pondo sang BDP magakadto sa Mindanao kon sa diin nakakonsentrar ang mga malapad nga plantasyon, minahan kag mga proyekto pang-enerhiya nga nagasakup sa ginatos ka libo nga ektaryang kadutaan. Ginpalayas nila ang masang mangunguma kag masang Lumad halin sa ila ginatalauma nga duta kag ansestral nga duta. Katuyuan sang pagtalana sang pinakadaku nga pondo para sa mga kalsada amo ang pagsiguro nga mapadali ang paghakot sang mga mineral nga ginaluwas sa ibang pungsod, sang *palm oil*, saging, pinya kag iban pang mga tanom nga pang-eksport.

Dapat ubos-kusog nga ibuyagyag kag batuan sang masang mangunguma kag mga tumandok nga minorya ang BDP nga mga proyekto nga indi sabat sa ila tunay nga reklamo.

Dapat buligan ang masa sa kaumhan nga iduso ang ila singgit para sa tunay nga reporma sa duta kag mga demanda para panubun ang renta, pataason ang suhol sa mga mamumugon sa uma kag maturaung nga presyo sa ila mga produkto. Katuwang sang masang mangunguma, dapat paigtingon sang masang minorya ang paghimakas para pangapinan ang ila ansestral nga duta.

Dapat lubos man nga ibuyagyag ang korapsyon sang mga upisyal sang militar kahimbon ang mga lokal nga upisyal kag mga kontraktor, nga nagabulsa sang minilyon nga piso sa mga proyekto nga ini. Ganyaton ang mga lokal nga upisyal sa barangay nga pamatukan ang ginahatag nga suhol sa ila sang mga upisyal sang militar kabaylo sang pagsuporta sa mga proyekto sang BDP.

Dapat batuan ang padayon nga paggarison kag kalakasan sang militar sa ila mga baryo para tapnaon ang masa kag hatagan-dalan ang mga daku nga kapitalista nga luyag magsakup sa ila duta, dambungon ang dunang-manggad kag waskon ang kapalibutan. AB

ANG Bayan

Tuig LII No. 3 | Pebrero 7, 2021

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles. Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyonsa ikauswag sang aton pahayagan.

 [instagram.com/prwcnewsroom](https://www.instagram.com/prwcnewsroom)

 [@prwc_info](https://twitter.com/prwc_info)

 cppinformationbureau@gmail.com

Kaundan

Editorial: Ibuyagyag kg batuan ang mga proyektong pangtapal sg NTF-ELCAC	1
13 opensiba sa 4 prubinsya	2
Hangaway sg pumuluyo	3
Konsolidasyon sg baseng masa sa CagV	4
Pagginahum sg teror sg AFP sa ST	5
Masaker sa Mendiola, gindumdom	5
Sa malip-ot nga pulong	6
Dugang sweldo sa mga mamumugon	7
Subsidyo sa manugbaboy kg konsyumer	7
Linibo nga mamumugon, mapahalin	8
Piket sa Magnolia	8
Pagpamati batuk sa ATL, ginsuguran na	8
Pagginahum militar sa Myanmar	9
Warrant batuk sa 2 aktibista, ginbasura	9
Ano ang malauman kay Biden?	10

Ang *Ang Bayan* ginabantala duha ka beses kada bulan sang Komite Sentral sang Partido Komunista ng Pilipinas

13 taktikal nga opensiba sa 4 ka prubinsya

Sa sulod sang duha ka semana, naglunsar sang 13 aksyon militar ang Bagong Hukbong Bayan (BHB) batuk sa nagaoperasyon nga mga tropa sang Armed Forces of the Philippines (AFP) sa mga prubinsya sang Bukidnon, Surigao del Norte, Abra kag Negros Oriental. Walo sa mga ini ginlunsar sa Bukidnon.

Bukidnon. Dululungan nga gin-atake sang mga yunit sang BHB ang mga detachment sang militar sa Kipulot, Barangay Palacapao kag Barangay Butong, Quezon sang Enero 20. Sorpresa nga atake man ang ginhimo sang BHB sa kampo sang Philippine Army (PA) sa Barangay Minungan sang Enero 26.

Tungang gab-i sang Enero 27 kag udto-adlaw sang Enero 29, gin-atake sang mga yunit sang BHB ang tropa sang PA sa Butay Simong, Barangay Namnam, San Fernando kag Buko, Barangay Banlag, Valencia City.

Gin-isnapp sang isa ka yunit sang BHB ang mga suldado nga nakaistasyon sa Saluringan, Barangay Canangaan, Cabanglasan sang Enero 30. Masunod nga adlaw, ginpalukpan sang eksplosibo ang nagresponder nga mga suldado.

Sang Enero 25, ginparalisa sang BHB ang anum nga kagamitan sang Ulticon Builders Incorporated nga ginatantya nga nagabalor sang ₱9 milyon. Notoryus ang kumpanya sa manubo nga pangsweldo sa obreros kag mga pagpang-abuso sa mga mangunguma.

Napulo'g duha ka suldado ang napatay sa mga opensiba samtang walo ang napilasan.

Surigao del Norte. Kaagahon sang Enero 28, ginpalukpan sang isa ka yunit sang BHB-Surigao del Norte ang istasyon sang Philippine National Police-Sison sa Barangay San Pablo sang amo nga banwa. Pagkatapos sang duha ka oras, gin-isnapp sang isa pang yunit sang BHB ang nagaresponder nga mga suldado sang 29th IB sa Barangay Tinogpahan.

Pagkahapon, ginpalukpan sang

eksplosibo sang BHB ang mobil sang pulis nga nagabantay sa pag-atras sang mga Pulang mandirigma sa Barangay San Pablo.

Abra. Gin-isnapp sang mga Pulang hangaway ang nagaoperasyon nga yunit sang 72nd DRC sang Enero 22 sa linderong Tubo, Abra kag Besao, Mountain Province. Duha ang nalista nga kaswalti sa mga suldado. Ikatlo nga opensiba ini sang BHB-Abra (Agustin Begnalen Command) sa bulan sang Enero.

Bilang balos, indi magnubo sa 14 bomba ang ginhulog sang AFP sa lugar sang Enero 24 kag 25. Ginhilitan sini ang mga ulumhan, pastuhan kag kagulangan kon sa diin nagapangayam ang mga tumandok nga Maeng kag Agawa.

Negros Oriental. Gin-ambus sang isa ka yunit sang BHB-Central Negros ang isa ka aktibo nga elemento kag ahente sa paniktik sang CAFGU Active Auxiliary sa Barangay Luz, Guihulngan City. Gintigayon ang operasyon sang Enero 28. AB

Hangaway sang pumuluyo

Madugay na nga wala nakakita sang “hukbo” (kolokyal nga panawag sa mga katapu sang Bagong Hukbong Bayan) si Ka Rolly halin sang nagpuyo ang iya pamilya sa maligwin nga bahin sang kabukiran. Daan siya nga nagapanguma sa patag pero umatras ang iya pamilya sa mas mataas nga lugar, upod ang bilog nga komunidad, para likawan ang mga suldado nga nagalunsar sadto sang Oplan Habol Tamaraw sa panahon sang berdugo nga si Jovito Palparan.

Sang mabalitaan niya nga may inaway sa tunga sang mga “hukbo” kag militar sa kaingod nga baryo, gilayon siya nagkadto sa higad sang isa ka sapa kon sa diin tantya niya magaaagi ang mga kaupod. Upod ang iya mga anak, duha ka adlaw nila nga ginbantayan ang yunit sang BHB. May dala sila nga preparado nga pagkaon kag maid-id nga ginbantayan ang lugar.

“Ini ang katungdanan nga ginhatag sa akon sang mga kaupod sadto pa,” siling niya. Bisan madugay na siya nga wala nasugilanon o ginabisita, ginatungdan niya ang ka-

tungdanan nga taguon kag suportahan ang hangaway sa panahon sang pag-atake sang kaaway. Simple nga kamote kag saging ang ginhandan niya nga pagkaon. Sang mag-agi ang yunit, ginpangita niya ang daan niya nga mga kakilala. “Madamo na nga bag-ong itsura,” siling niya. Nabalitaan niya nga ginsaylo na sa iban nga mga erya ang daan nga nadesestino sa erya. Bisan pa man, mainit gihapon niya nga ginsug-alaw ang amo pa lang niya nakilala. Nagalaum siya nga sa pila ka adlaw makita niya liwat ang daan nga mga nakau-pod.

Daku nga pasalamat sang mga Pulang hangaway kay Ka Rolly sa pagsalo sang ila platun nga tatlo ka adlaw na nga nagtinguha nga makaguwa sa kahon sang operasyon sang kaaway. Ginbukas niya ang iya kasagingan sa mga kaupod para ila pagapahuwayan. Pagkaligad sang tatlo ka adlaw, nagdesisyon ang mga kaupod nga maglakat na. Ginupdan sila ni Ka Rolly tubtob madulong sila sa iban pang masa nga nagahulat man nga liwat makaupod ang BHB. AB

Kalig-on sa pundasyon sang rebolusyong agraryo

Malig-on ang suporta sang masang mangunguma sang Cagayan Valley sa hangaway sang banwa sa tunga sang mga operasyong kombat kag saywar. “Malig-on gid man ang mga tawo diri,” ang indi malikawan nga kongklusyon sang mga suldado nga paliwat-liwat na nga naglunsar sang Retooled Community Support Program sa isa ka baryo sa rehiyon.

Yabi ang paglunsar sang rebolusyong agraryo sa nangin madasig nga pagpalapad kag konsolidasyon sang mga organisasyong masa, suno sa mga kaupod. Nalunsar sa rehiyon ang kampanyang anti-usura, pagpataas sang suhol kag pagpugong sa paglaksam sang duta sa nagligad nga tuig.

Rebolusyong agraryo

Sa isa ka baryo, ginkumpronta sang 140 mangunguma ang isa ka usurero nga sige-sige nga nagapanukot sang interes sa utang sa pihak sang krisis nga dulot sang pandemya kag magkasunod nga bagyo sa rehiyon. Kon indi sila makabayad sang tingob sa gintalana nga panahon, ginasukot sila sang usurero sang 100% interes sang utang.

Tampok ang kaso sang isa ka mangunguma nga nag-utang sang ₱51,700 nga ginasukot sang usurero sang ₱358,500. Wala gilayon niya nabayaran ang utang bangud sa pagkasamad sang mga pananom.

Bangud sa kumprontasyon, ginpapanas sang mga mangunguma ang balanse nga utang sang mga madugay na nga nakabayad sang prinsipal. Ang mga wala pa makabayad magahatag na lang sang prinsipal nga utang kag interes nga katumbas sang isa ka anihan.

Sa isa ka baryo, napataas sang mga mamumugon sa uma sa isa ka erya ang ila suhol halin ₱150 pakadto ₱250 kada adlaw. Gintalana man sa kumprontasyon ang oras sang pag-umpisa sang trabaho kag paghatag sang libre nga panyaga. Gindumilian man sang mga mangu-

nguma ang pagpainom sang nagapatrabaho kada hapon bangud nagadulot ini sang gamu sa sulod sang baryo.

Sa duha naman ka baryo, ginlunsar sang mga imol nga mangunguma ang isa ka kampanya para pauntaton ang plano nga pagpalapad sang duta sang manggaranon nga mangunguma.

Pagtukod sang KRB

Padayon nga natukod ang mga organo sang gahum pangpulitika sa rehiyon. Sang 2020, nagtaas sang 25% ang numero sang natukod nga mga komiteng rebolusyonaryo sa baryo (KRB).

Sa isa ka baryo, 100 mangunguma, pamatan-on, kag nahanunga nga pwersa ang nagtipon para sa pagatukuron nga KRB sa ila klaster. Ginpat-ud sang Partido sa lokalidad ang pagtambong sang masa sa madasigan nga ginpatawag nga pagtilipon. Ginlunsar ang miting-pagtukod pagkatapos naghaling ang mga suldado nga naglunsar sang nakapokus nga operasyong kombat sang militar sa amo nga klaster.

Madugay na nga plano sang mga mangunguma nga magtukod sang ila kaugalingon nga gubyerno sa baryo, ugaling subong lang nahatagan sang kahigayunan para ipatuman ini. Nagpili sang mga upisyal sang KRB ang mga delegado kag ginhimo ang isa ka tuig nga programa sang KRB. Ginsugilanonan man ang pagpasamapa sa hangaway sang banwa.

May duha pa ka KRB nga magkasunod nga natukod sa kalapit nga mga klaster sang mga barangay.

Mga opensibang militar

Ginlunsar sang Bagong Hukbong Bayan (BHB) sa Cagayan Valley ang 20 armadong aksyon batuk sa pasintang tropa sang kaaway sang nagligad nga tuig. Ginatantya nga 55 o katumbas sa duha ka platon ang nahalitan sa kaaway.

Pinakaulihi sa mga aksyon nga ini ang pagpalupok sang eksplosibo sang BHB-East Cagayan sa mga nagoperasyon nga yunit sang 77th IB sa Mabuno, Gattaran, Cagayan. Anum ang napatay sa opensiba sa mismong adlaw sang ika-52 anibersaryo sang Partido Komunista sang Pilipinas.

Suno sa report sang kumand sang BHB sa rehiyon, nagdaku ang kabilugan nga pwersa sang BHB sang 45-55% sa bilog nga 2020. Ginpanginwala sang BHB ang “pag-pasurender” sang kuno mga katapu kag tagasuporta sang BHB sa rehiyon. Lakip diri ang ulihi nga bats sang mga surenderi sa Zinundungan Valley, Rizal, Cagayan sang Enero 28. Siling sang BHB, sila mga sibilyan nga mangunguma nga ginpilit kag ginpahug.

Ginreport sang rehiyon ang pagdaku sang 15% sa numero sang mga bag-o nga katapu sang Partido. Nakalunsar man sang mga rebolusyonaryong pagtuon halin sa Abanteng Kurso, Intermedyang Kurso kag mga bats sang Batayang Kurso ng Partido sa bug-os nga tuig. AB

Ang artikulo nga ini halaw sa isyu nga Oktubre-Disyembre 2020 sang pahayagan nga Baringkuas, rebolusyonaryong pahayagan pangmasa sang rehiyon sang Naminhan-Nasidlangang Luzon.

Pagpursiger sang BHB sa atubang sang paghari sang teror sang AFP sa Southern Tagalog

Sige-sige ang pagsabwag sang teror sang 2nd ID sa Southern Tagalog (ST) pagsulod sang 2021. Indi magnubo sa 25 banwa sa lima ka prubinsya ang sakop subong sang nakapokus nga mga operasyon sang militar kag mga operasyon sang Retooled Community Support Program (RCSP). Isa ang ST sa walo ka rehiyon nga prayoridad sang rehimen sa kontra-insurhensya nga gera sini.

Ginalunsar ang mga kampanyang militar sa pagpamuno ni Gen. Antonio Parlade, Jr., nagapanguna nga anti-komunista nga *troll* kag hepe sang Southern Luzon Command sang Armed Forces of the Philippines. Ini sa tunga sang pagpanghalit sang pandemya kag mga bagyo nga nagbunal sa rehiyon sang ulihing kwarto sang tuig.

Sa Mindoro, lima ka banwa sa nabagatnan nga bahin sang Occidental kag lima sa Oriental ang ginalabugay sang 203rd IBde halin pa sang 2019. Sa mga lugar nga ini maisog nga ginabatuan sang mga mangunguma kag tumandok ang mapanghalit nga mga proyektong mina, dam kag peke nga programa nga pangkapalibutan nga magaguba sa kapalibutan kag magpalayas sa ila.

Gamit sang 203rd IBde ang pangkugmat sa tuyo nga pahinaon ang pagbato sang pumuluyo sa lugar. Sang Enero, nagdugang ang brigada sang duha ka kanyon nga 105mm sa Bansud, Oriental Mindoro. Nagdulot man sang kahadlok sa mga residente ang pagpalupad sang helikopter sa mga banwa sang Rizal, San Jose, Bongabong kag Mansalay sang bisperas sang Paskua. Naghugpa ini sa Mantay, Barangay Monte Claro, San Jose kon sa diin nagakampo ang pwersa sang RCSP.

Anom man ka banwa sa Quezon ang ginaoperasyon sang 1,900 tropa sang 201st IBde, lakip ang mga tropa sang 1st IB, 59th IB, 80th IB, 85th IB, 22nd DRC kag mga pulis. Daku nga kasal-anan sang mga tropa nga ini ang dugang nga hanot sa mga komunidad sa panahon nga bag-o lang natapos ang pagpanghalit sang sunod-sunod nga bagyo. Ginpunggan sang mga ini nga ma-

kaabot ang ayuda halin sa BHB.

Nagtukod man sang bag-o nga mga kampo ang 80th IB sa Barangay Puray, Rodriguez, Rizal samtang nagapadayon ang mga operasyon kombat kag RCSP sa Antipolo, Rodriguez kag Tanay. Sa interyor nga mga baryo nga okupado sang mga RCSP, ginabalabagan sang mga suldado ang pagsulod sang pagkaon kag iban pang kinahanglanon sang mga residente.

Sa Palawan, wala-untat ang FMO kag kampanya sa pagpasunder sang 3rd Marine Brigade. Ginaatake sang indi magkulang sa 600 elemento sang Marines ang Roxas, Taytay, Brooke's Point, Rizal, Bataraza kag Puerto Princesa City. Gina-iplang nila sang padya ang sin-o man gusto nga "magbalik-loob kag makigbuligay" sa AFP kontra sa BHB kag kaugalingon nila nga mga kasi-manwa.

Lakip sa makangilidlis nga mga krimen sang 2nd ID nga lapas sa mga layi sang gera ang pagpatay kanday Eugenia Magpantay kag Agaton Topacio, ang masaker sa Ba-

ras 5, pagpatay sa lider mangunguma nga si Armando Buisan, kag sa wala sang ikasarang nga magbato nga si Mario Caraig.

Sa pihak sang todo nga atake sa rehiyon, nakatukod ang hangaway sang banwa diri sang mga bag-o nga prenteng gerilya kag nabawi ang pila ka daan nga mga erya. Ginhimo ang kinahanglanon nga mga reorganisasyon sa prenteng gerilya para mag-angkon sang mas malapad nga maniobrahan samtang ginaatubang kag ginapangibabawan ang malaparan nga mga operasyong kombat kag pamomba sang AFP.

Suno kay Armando Cienfuego, tagapamaba sang BHB sa rehiyon, ini bangud "maathag sa pumuluyo nga Pilipino kon sin-o ang matuod nga terorista sa pungsod—ang rehimen nga US-Duterte kag ang AFP-PNP nga wala sang ginapili nga okasyon para makasabwag sang kakugmat kag teror sa banwa." AB

Masaker sa Mendiola, gindumdom

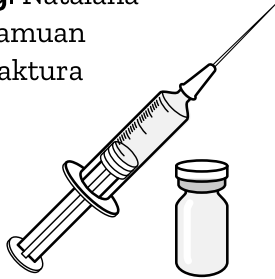
NAGMARTSA PADULONG Mendiola sa atubang sang Malacañang ang indi magnubo sa 500 aktibista sang Enero 22 bilang pagdumdom sa ika-34 anibersaryo sang pagmasaker sang mga pwersa sang pulis sa 13 nagaprotesta nga mangunguma. Tubtob subong, wala pa gihapon nakaangkon sang hustisya ang ila mga pamilya. Sa baylo, nagsingki pa ang kabudlayan kag kalakasan sa sektor. Sang 2020 lang, 59 na nga mangunguma ang ginpatay. Naglunsar man sang pareho nga mga paghulag ang mga mangunguma sa Laguna, Cebu kag Negros Occidental.

Sa Quezon, gindumdom man sang mga mangunguma ang ika-40 tuig sang Guinayangan Masaker sang Pebrero 1. Sa masaker nga ini sang 1981, duha ang napatay sang paulanan sang bala ang 6,000 kadaku nga martsa sang mga mangunguma.

Sa Panay, gintukod ang Defend Panay Network sang Enero 29, isa ka bulan makalipas ang brutal nga pagmasaker sa siyam nga lider-Tumandok sa Tapaz, Capiz.

SOBERANA 2

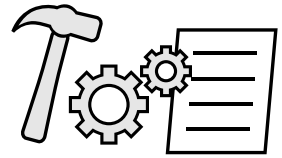
isa sa apat nga bakuna nga ginapauswag sang mga syentista sang Cuba nga ara sa **ikaduha nga lebel sang testing**. Natalana ini nga madamuan nga imanupaktura katuwang ang **Iran**.

Ika-79 sa 98 pungsod

ang **ranggo sang Pilipinas** sa listahan sang mga pungsod nga areglado ang sabat sa pandemya nga Covid-19. Nagapanguna sa listahan ang New Zealand kag Vietnam, samtang ara sa punta ang Mexico kag Brazil. Tatlo sa nagapanguna nga pungsod ang ara sa Asia.

Ginkuhaan: Lowly Institute, 2021

5.79 milyon

ang mga mamumugon nga nadulaan sang trabaho sa Pilipinas sa katapusan sang tuig, kon tipunon ang nareport nga nadulaan sang trabaho (3.81 milyon) kag napahalin sa sarbey sang pwersa sang kusog pangabudlay (1.98 milyon).

Ginkuhaan: Ibon Foundation, December 2020

15 helikopter nga Sikorsky S-70i Black Hawk

ang pagabaklon sang rehimeng Duterte bilang kabaylo sang mga Huey nga helikopter.

₱11.3 bilyon

ang natalana nga pagagastuhon para diri.

₱801 bilyon

o abereyds nga **₱2.2 billion** kada adlaw ang kantidad sang pagbagsak sang kabilugan nga konsumo dulot sang kawad-on sang kita kag trabaho sang mayorya nga pumuluyo. Nagalab-ot sa **₱23,000** ang nadula nga sweldo kag kita sang mga mamumugon nga Pilipino.

Ginkuhaan: National Economic and Development Authority, January 2021

Kon tipunon ang kita nga

\$3 trilyon

sang

10 bilyonaryo

sa tunga sang Marso kag Disyembre 2020, sarang sini nga mabakunahan ang tanan nga tawo sa kalibutan.

Ginkuhaan: The Inequality Virus, January 2021

5,000

traktora ang dala sang mga **mangunguma** sa martsa pasulod sang New Delhi, kapital sang India, para iduso ang pagbasura sa mga reporma sa agrikultura nga nagaderegularisa sa sektor.

62-3-3

boto **pabor-kontra-wala** sang boto

"economic charter change"

sa lebel sang komite para sa amyenda sa **Konstitusyon 1987**.

50

anibersaryo sang Diliman Commune

o ang 9-adlaw nga pagbarikada sang mga estudyante sang University of the Philippines sa Diliman halin Pebrero 1 tuhtub 9, 1971.

Dugang-sweldo, gilayon nga kinahanglanon sang mga mamumugon

Indi makatuwang ang lebel sang sweldo sang kadam-an nga mga mamumugon sa kadasig sang pagtaas sang mga presyo sang mga basehang kinahanglanon. Halin pa sang nagligad nga tuig nagtimbuok ang presyo sang pagkaon sang tubtob 77% (karne) sining Enero. Ginpadasig sini ang tantos sang implasyon pakadto 3.5% sang Disyembre, pinakamataas sa nagligad nga 21 bulan. Dulot sini, nagbagsak ang tunay nga balor sang sweldo sang halos 20%. Sa Metro Manila, halimbawa, ang ₱537 minimum nga inadlaw nga sweldo may tunay nga balor na lang nga ₱434, makaigo lang para makabakal sang isa ka kilo nga baboy.

Sa atubang sini, nangin mas gilayon ang kinahanglanon para pataason ang sweldo sang mga mamumugon. Ginatantya nga ara sa ₱346 lang ang abereyds nga minimum nga sweldo sa bilog nga pungsod. Tuman kalayo sa makabuhi nga sweldo nga ₱1,057 kada adlaw para sa isa ka pamilya nga may lima ka myembro. Tuman kakulang ini para gastuhan ang pagkaon, kadungan ang mga balayran sa kuryente, tubig, renta kag gasto sa edukasyon.

Kumparar sa mga mamumugon sa industriya kag serbisyo, mas manubo pa ang ginabaton sang mga mamumugon sa agrikultura. Daku man ang antad sang mga sweldo kada rehiyon kag prubinsya labina pagkatapos ipatuman ang iskema sang 2-andana nga swelduhanay.

Sa baylo nga buligan, ginhatagan-kahilwayan pa sang rehimen, paagi sa isa ka mandu sang ahensya sang pagtrabaho, nga buhinan sang mga kapitalista ang sweldo sang ila nga mga mamumugon gamit ang pandemya. Mas manubo man ang sweldo nga ginahatag sang mga kapitalista sa mga mamumugon nga napaidalom sa mga areglo nga *work-from-home*. Sa tantya sang National Economic and Development Authority, nagbagsak sang abereyds nga ₱23,000 ang kita sa kada mamumugon dulot sang direkta nga pagbuhin sa sweldo, pwersahan nga pagpabakasyon kag pagkadula sang mga trabaho sang nagligad nga tuig.

Sang 2018 pa nakabimbin sa reaksyunaryong Kongreso ang National Minimum Wage Bill sang Makabayan Bloc nga nagatulod para sa ₱750 pungsodnon nga minimum nga sweldo. Ginap-

roponer man sang amo nga layi ang pagbungkag sa mga Regional Wage Board nga ginahimo nga kasangkapan sang mga kapitalista para magtalana sang mas manubo nga sweldo sa mga rehiyon.

Ginapanawagan man sang mga mamumugon kag mga progresibo nga kongresista nga hatagan sang ₱10,000 ayuda ang mga mamumugon nga nawad-an sang trabaho dulot sang mga *lockdown*.

Suno sa pagtuon sang Ibon Foundation, si Rodrigo Duterte ang pinakakuripot sa tanan nga nag-agi nga mga pangulo sang Pilipinas sa halambalanon sa pagtaas sang sweldo.

Sa idalom sang iya nga rehimen, duha ka beses lang nagtaas ang sweldo sa pungsodnon nga kapital, una sang 2017 kag sang ulihi 2018. Sa abereyds, nagpatuman ang reaksyunaryong estado halin sa panahon sang rehimen ni Corazon Aquino sang dugang-sweldo kada 13 bulan. Sa idalom ni Duterte, 29 bulan na nga wala sang dugang-sweldo para sa mga mamumugon sa NCR. Sa kabilugan, gamay lang ang gintaas sang sweldo (9.4%) sa idalom ni Duterte kon ikumparar sa abereyds nga gintaas sini (24%) sa idalom sang nag-agi nga mga rehimen. AB

Subsidyo sa manugbaboy kag konsyumer

NAGPANAWAGAN ANG Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KMP) sang Pebrero 1 nga panubuon ang presyo sang karneng baboy sa lebel sini sang 2019 antes manghalit ang African Swine Fever (ASF). Ini pagkatapos nga nagrehistro sa ₱400 ang presyo sang liempo kag ₱370 man ang kasim. Siling sini, mahimo nga panubuon ang presyo kon hatagan sang bulig sa produksyon kag ayuda ang mga manugbaboy.

Sa partikular, nagpanawagan ang KMP nga magtalana sang ₱15,000 subsidyo para sa mga manugbaboy kag nagasagod sang mga manok, kag ₱10,000 nga ayuda man para sa mga konsyumer. Ginaduso sini nga ayuda, kag indi pautang, ang magasalbar sa pumulu-yo halin sa pagtimbuok sang presyo sang baboy.

Ginaduso man sini nga kinahanglan ang epektibo nga interbensyon sang estado sa pagbakal kag pagbaligya sang karne para mabungkag ang monopolyo nga pagpresyo kag paghi-

ngalit sang mga daku nga trader kag kartel. Nainindugan ini nga indi importasyon ang solusyon sa mataas nga presyo sang karneng baboy, manok kag iban pa nga ginaduso subong sang rehimen.

Linibo nga mamumugon, mapahalin subong nga unang kwarto

Linibo nga mamumugon nga Pilipino ang natalana nga madulaan sang trabaho subong nga Pebrero-Marso pagkatapos nga magdeklarar ang tatlo ka kumpanya nga magbuhin sang empleyado o indi gani magsira dulot sang pagkaputo.

Sang Pebrero 2, gin-anunsyo sang Philippine Airlines nga magapahalin ini sang 2,300 mamumugon dulot sang pagbagsak sang numero sang mga nagabiyahe sa sulod kag guwa sang pungsod. Ginatantya nga 30% ini sang kabilugan nga kusog pangabudlay sang kumpanya. Sa tantya sang rehimen, nadulaan sang ₱400 bilyon sang 2020 ang industriya sang transport kag turismo sang nagligad nga tuig.

Antes sini, nag-anunsyo man ang Makati Shangri-la Hotel sang temporaryo nga pagsira umpisa Pebrero 1. Wala pa ginbalita sa publiko sang kumpanya kon pila ka mamumugon ang pagapahalinon sini.

Magasira man ang pabrika sang Nissan Motors (nagamanupaktura sang salakyan) sa Laguna sandig sa mga plano sini nga magbuhin sang pangkalibutanon nga produksyon sang 2019 pa. Daan na nga manubo

ang demand para sa mga kotse antes pa ang pandemya, kag labi pa ini nga nagbagsak sang nagligad nga tuig.

Dugang ang mga mamumugon nga ini sa ginatantya nga 5.79 milyong Pilipino nga nadulaan sang trabaho dulot sang mga restriksyon sa *lockdown* sang 2020. Nagkitid ang ekonomya sang pungsod sang 9.5% sa bilog nga 2020 dulot sini. Pinakamalala ang pagbagsak nga ini halin pa 1946 o pagkatapos sang Ikaduha nga Gera Pangkalibutanon.

Sa pihak sang kabudlay nga ginagaan sang mga nadulaan sang trabaho, wala sang programa ang rehimen para ayudahan sila. Wala sila sang lauman nga subsidyo bangud ginbasura sang rehimen ang hagna sang Department of Labor and Employment nga magatalana sang gamay nga ₱20 bilyon minimum nga subsidyo para sa ila sa pungsodnon nga badyet. AB

Mga mamumugon sang Magnolia, nagpiket

NAGPIKET ANG MGA mamumugon sang Magnolia sa atubang sang ila pabrika sa General Trias, Cavite sang Enero 28 para ipanawagan ang dugang nga sweldo kag mas makatawo nga mga kundisyon sa pagtrabaho sa tunga sang pandemya.

Panawagan man nila nga kilalalon ang *collective bargaining agreement* sa tunga sang maneydsment kag ila unyon. Unod sini ang paghatag sang kumpanya sang mga benepisyo, *backpay* para sa tatlo ka tuig kag bonus sang mga mamumugon. Ang Magnolia, isa ka kumpanya sang San Miguel Corporation, nagamanupaktura sang mga produktong gatas (butter, cheese, kag ice cream).

Sa Mandaue City, naglunsar sang 3-adlaw nga *silent protest* ang mga mamumugon sang Coca-Cola sang Pebrero 3 agud iduso sa maneydsment ang pagregularisa sa 86 mamumugon sini.

Pagpamati sang Korte Suprema sa ATL, nagsugod na

Nagumpisa na sang Pebrero 2 ang pagpamati sa Korte Suprema batuk sa Anti-Terrorism Law o ATL. Pito ka abugado nga nagarepresentar sa 37 petisyon ang nag-atubang diri. Sa gwa sang korte, ginatantya nga 500 ang nagtipon para suportahan sila.

Para padasigon ang pagpamati, ginmandu sang korte sang nagligad nga tuig nga tingbon ang 37 petisyon. Bilang pagsunod, gintingub sa anom ka klaster ang mga probisyon nga ginakwestyon sang mga petisyuner.

Ginapatingkad ang anom nga klaster sang masunod: 1) pagtalana nga may lehitimo nga kabangdanan ang ginpasaka nga mga petisyon sa Korte Suprema; 2) paghangkat sa pagka konstitusyunal sang layi, partikular ang sobra ka buron o malapad nga depinisyon sini sang “terorismo”; 3) pagpamatuod nga indi konstitusyunal ang mga gahum nga ginhatag sa gintukod nga Anti-Terrorism Council; 4) pagkontra sa

depinisyon kag pagsilut sa pagpamahog nga maghimo sang terorismo bangud wala ini nagasanto sa mga layi nga nagadumili sa pagsilut sa mga kaso nga wala pa ginakabig nga kriminal sang ginhimo; 5) pagkontra sa pagpalawig sang detensyon bangud lapas ini sa konstitusyonal, lokal nga layi kag internasyunal nga mga pagsulundan; kag 6) pagkontra sa pagkuha sang probisyon para sa paghatag sang nagakaigo nga danyos sa mga biktima sang tortyur kag iban pang pareho nga paglapas sa natalana nga mga proseso.

Sa una nga adlaw sang pagpamati, nagtingkad ang pamangkot

kon husto bala nga sa Korte Suprema ginpasaka ang kaso nga wala pa sang aktwal nga kaso nga ginpasaka kaangut diri. Bilang sabat, ginsambit sang mga petisyuner ang ginatos na nga kaso sang *red-tagging* kag ang kaangut nga pagpag-ipit kag pagpamatay.

Sa aga sang adlaw nga ina, ginpasaka sa Korte Suprema ang kaso sang duha ka Aeta para pangayuon ang temporaryo nga pagpauntat sa implementasyon (TRO o temporary restraining order) sang layi. Ang duha ka tumandok ang una nga ginaresto, gintortyur kag ginpasakaan sang himu-himo nga kaso sa idalom sang ATL.

Maayo nga naplastar sang mga abugado ang mayor nga mga argumento. Natalana nga ipadayon ang pagpamati sa Pebrero 9. AB

5 mangunguma, ginpatay sang mga ahente sang estado

Lima ka mangunguma nga nagahimakas para sa ila nga kinamatarung sa duha ang ginpatay sang mga elemento sang estado sang nagligad nga duha ka semana.

Isa diri si Antonio Arellano, pangulo sang Paghiliusa sa Mangunguma sa Binabono, isa sa mga nagpetisyon kontra sa Anti-Terrorism Law (ATL). Ginpatay siya sa Barangay Jonob-jonob, Escalante City sa Negros Occidental kadungan sa unang adlaw sang pagpamati sang kaso sa Korte Suprema sang Pebrero 2. Kaalyado nga organisasyon ang Paghiliusa sang National Federation of Sugar Workers, isa sa pinakasunson nga gina-red-tag sang militar sa Negros.

Napatay man ang mangunguma nga si Rommy Torres, isa sa mga nagabato sa pagpang-agaw sang duta sang pamilya Villar sa Norzagaray, Bulacan. Gindukot siya sang Pebrero 3 sa Barangay San Mateo sa amo nga banwa pero sa Laguna na nasapwan ang iya nga bangkay sang Pebrero 5.

Sang Enero 21, gintiro kag ginpatay si Vernel Mondreal sa dulunan sang mga barangay sang Salvacion kag Igdalaquit sa Sibalom, Antique.

Tagakoordinar si Mondreal sang Iganolong Human Rights Desk.

Sa Sorsogon, ginpatay sang mga pulis kag suldado sang 31st IB si Michael Bagasala sa San Antonio, Barcelona sang Enero 24. May marka sang tortyur ang iya bangkay. Suno sa mga saksi, gintortyur sang militar si Bagasala antes siya ginpatay.

Ginpatay man sang mga pulis si Noel Degamon, Jr. sang Enero 29 sa Barangay Luna, Surigao City. Pareho nga daan nga Pulang hangaway nga nagsurender pero wala nagkooperar sa militar sanday Bagasala kag Degamon.

Iligal nga pag-aresto. Indi makatarungan nga gin-aresto ang mga mangunguma nga sanday Virgilio dela Cruz, Jerry Ramos kag Herminio Ramos sa Barangay Villaflor, Cauayan, Isabela sang Enero 23. Gintamnan sang ebidensya ang ila nga balay para may basehan ang pagpang-aresto. Gin-akusar sila nga mga myembro sang hangaway sang

banwa.

Sa rehiyon sang Caraga, sunod-sunod ang iligal nga pag-aresto sang Pebrero 6 sa mga lider-masa nga sanday Gina Tutor sang Gabriela, Greco Regala sang Pamalakaya-Agusan del Norte kag Isaias Ginorga sang Piston.

Pagpanunog. Ginsunog sang mga maton sang pamilya Yulo ang duha ka balay sang mga mangunguma sang Enero 23 sa Buntog, Barangay Canlubang, Calamba, Laguna. Makalipas ang tatlo ka adlaw, nagbalik ang mga maton kag ginbakol ang anum ka mangunguma. Ginpahog man nila ang mga residente sang sityo nga pagapatyon kon padayon nga magbato sa plano nga pagkambyo-gamit sang duta.

Pagpang-ipit. Gindumog kag ginpang-ukay sang 60 elemento sang 2nd IB ang mga balay sang mga residente sang Barangay Madao, Uson, Masbate sang Pebrero 1. Maluwas sa pagpamahog, ginkawat man sang mga suldado ang pamilya ni Enrique Tumampil, lider sang Kilusang Magbubukid ng Masbate. AB

Myanmar, balik sa pagginahum militar

NAGKUDETA ANG MILITAR sang Myanmar (daan nga Burma) sang Pebrero 1 para patalsikon sa pwesto ang napilian nga mga upisyal sang pungsod. Ginaresto kag gindetener sang Tatmadaw, tawag sa armadong pwersa diri, si Aung San Suu Kyi, ang ginakilala nga lider sang sibilyang burukrasya kag iban pang mataas nga upisyal. Nakatalana nga buksan sang adlaw nga ina ang bag-o nga napilian nga parlamento.

Ginbangdanan sang Tatmadaw ang wala sang basehan nga akusasyon nga lapnagon nga dayaan sa eleksyon kon sa diin ginlampaso sang partido ni Suu Kyi ang prente nga partido sang militar. Ginpanginwala ang akusasyon nga ini sang mga independyenteng obserber kag sang komisyon sa eleksyon sang pungsod.

Sa kudeta nga ini, liwat napamatud-an ang hugot nga kontrol sang militar sa estado sang Myanmar nga wala nadaug ni Suu Kyi. Mabaskog nga ginkundenar sang United Nations kag madamo nga pungsod ang kudeta. Sa sulod sang Myanmar, pila ka protesta na ang ginlunsar sang mga suporter ni Suu Kyi.

Search warrant batuk sa 2 aktibista, indi balido

GINDEKLARAR SANG ISA ka huwes sa Mandaluyong City nga “indi balido” ang *search warrant* nga gingamit para halughugon ang gindayunan nga balay sang mga aktibista nga sanday Lady Ann Salem kag Rodrigo Esparago sang Disyembre 10, 2020. Gindeklarar man sang husgado nga indi mahimo nga gamiton nga ebidensya ang “nakumpiska” nga mga pusil kag eksplosibo halin sa ila. Sa sini, wala sang kaso ang Philippine National Police batuk sa duha. Malahalang nga kadalagan ini sang tanan nga gin-aresto gamit ang depektibong mga *search warrant* kag ginpasakaan sang himu-himo nga mga kaso.

Ang indi balido nga *search warrant* ginpaggwa ni Judge Cecilyn Burgos-Villavert sang Quezon City, ang ginabansagan nga “reyna sang pabrika sang mga warrant”.

Sanday Salem kag Esparago kabahin sa pito ka aktibista nga iligal nga gin-aresto sa adlaw nga ginadumdom ang Adlaw sa Tawhanon nga Kinamatarung nga ginatawag Human Rights Day 7. Ang iban pa amo sanday Dennise Velasco, Mark Ryan Cruz, Romina Astudillo, Jaymie Gregorio kag Joel Demate. Si Salem amo ang editor sang *online* nga pahayagan nga Manila Today samtang ang anum mga aktibista nga nagasakdag sa kinamatarung sang mga mamumugon.

Ano ang malauman sa bag-o nga presidente sang US?

Nagbaylo sang hepe ang estado sang imperyalistang US sang Enero 20. Nanumpa si Joseph Biden bilang ika-46 nga presidente sang US kag si Kamala Harris bilang bise-presidente sa tunga sang nagahagunos nga krisis sa ekonomya, pulitika kag ikaayong lawas sang pungsod.

Pareho sang mga nauna sa iya, ginatib-ong ni Biden ang “pagpamuno sang US sa bilog nga kalibutan” nga wala sang iban kundi ang imperyalistang hegemonya sini sa kalibutan. Ugaling, nagaatubang siya sa nagapadaku nga hangkat sang multipolar nga kalibutan kon sa diin nagabaskog ang Russia kag China bilang karibal nga mga imperyalistang sentro, dugang sa daan na nga mga kapitalistang kumpetisyon sa Europe.

Nagaatubang man si Biden sa nagasingki nga pagbato sang mga mamumugon nga Amerikano nga aktibo nga nagapangapin sa ila mga kinamatarung sa ekonomya kag pulitika. Mabaskog ang presyur sa iya nga tumanon ang iya mga ginpangako kag pamatian ang reklamo para sa trabaho, dugang-sweldo, mas areglado nga kundisyon sa pagtrabaho kag serbisyo sosyal, amo man ang hustisya nga nakabase sa salabton kag pag-untat sang rasismo, wala sang pagtolerar, brutalidad sang pulis kag militarisasyon sang institusyon sini.

Sin-o si Joseph Biden?

Si Joseph Biden, 76, beterano sa pulitika nga myembro sang Democratic Party sang US. Una siya nga nagtuyo magdalagan sa pagkapresidente sang 1988 pero napilitan nga umatras pagkatapos napamatud-an nga di matuod ang pila nga ginapabugal niya nga detalye sa kabuhi. Nagdalagan, nagdaug kag nagserberbi nga bise-presidente ni Barack Obama halin 2009 tubtub 2017. Antes sini, senador siya sang estado (katumbas sang rehiyon) sang Delaware halin 1973 tubtub 2009.

Kilala si Biden sa iya panindugan nga “huyog sa Tuo” sa sulod sang

iya partido. Siya ang pangunahon kag pinakamasupog nga Democrat nga nagasuporta sang gerang agresyon sang US sa Afghanistan kag Iraq sang pinuno siya sang komite sa relasyon pangluwas sa Senado. Sang ulihi gin-atras niya ang iya suporta sa mga gera nga ini, pero wala siya magsuporta sa panawagan nga paulion ang mga tropang Amerikano. Gindumalahan niya ang “rekonstruksyon” sa Iraq sa idalom sang administrasyon ni Obama. Ginsuportahan niya ang gerang agresyon sini sa Libya kag ang pagpaarmas sa mga rebeldeng grupo nga kontra-Assad sa Syria.

May rekord siya sang rasismo bilang senador sang Delaware nga aktibo nga nagbato sa pagpasar sang layi sa mga polisiya para sa integrasyon sang mga Itom kag puti nga estudyante sang dekada 1970.

Pauna nga mga tikang

Sa iya mga una nga adlaw bilang presidente, ginpirmahan ni Biden ang 30 kasuguan nga baliskaron ang pinakamalaut nga polisiya nga pasista, kontra migrante kag pabor sa mga abyan nga kapitalista sang ginsundan niya nga presidente nga si Donald Trump. Lakip diri ang pagpamunat sang konstruksyon sang poder sa dulunan sang US kag Mexico kag pagbasura sa polisiya nga nagadumili sa pagsulod sang pumuluyo halin sa ibang pungsod nga Muslim. Nagpapanaog man siya sang mas mabaskog nga polisiya nga kontra-Covid-19 kag padayunon ang pagayuda sa mga nabudlayan nga Amerikano, pareho sa una nga ginhimo ni Trump. May mga mandu siya nahangungod sa pagsuporta sa pagbag-o sang klima kag pagprayoridad diri sa mga polisiya sa pungsod.

Pero, makita nga kulang ang pila ka kasuguan, pareho sang pagsuspendir lang kag indi hayagan nga pagpatawad sang utang sang mga estudyante. Ginsuspendir niya ang paghatag sang bag-o nga mga permit sang pagmina sang langis, pero padayon lang ang mga operasyon sang 10,000 daan nga ginpahanugutan nga mga kumpanya.

Polisiya pangluwas

Ginatib-ong ni Biden ang paghararian sang militar sang US sa South China Sea bilang direkta nga pagsagang sa ekspansyunista nga mga handum sang China. Ang ginombrar niya nga mga upisyal para sa relasyon pangluwas, komersyo kag paniktik puro kilala sa pagka agresibo sa pagpakigrelasyon sa China.

Sa inisyal nga mga pahayag sang mga upisyal nga ini, labi man nga mangin agresibo ang administrasyon ni Biden sa pagpasilabot sa Syria, Iran kag Turkey sa ngalan sang “pagbag-o sang rehimen”. Wala man magbag-o sa pakigrelasyon sini sa Israel kag wala sini ginsaylo ang embahada sang US nga ara sa teritoryo nga ilegal sini nga gin-okupar sa Jerusalem. Padayon man ini nga mangin “kontra” sa Cuba, Venezuela kag North Korea. Ang mga polisiya nga ini indi bag-o kag nagapadayon lang sa mga polisiya nga una na nga gintib-ong ni Biden bilang bise-presidente sang administrasyong Obama.

AB